

10280
08.07.2012

T.C.
FETHİYE KAYMAKAMLIĞI
İlçe Yazı İşleri Müdürlüğü

Sayı :B.05.4.VLK.0.48.43.01-529-1956
Konu :Babadağ Yamaç Paraşüt Uçuş Yönergesi

08/06/2012

T.H.K. FETHİYE ŞUBESİNE

İlgi : Muğla Valiliği Özel Kalem Müdürlüğü'nün 07/06/2012 tarih ve 5410 sayılı yazısı.

THKY-221 Fethiye Babadağ'ı Yamaç Paraşüt Uçuş Yönergesi'nin uygulanmasının, ikinci bir emre kadar Valilik Makamınca uygun görüldüğü ilgi yazı ile bildirilmiştir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Mehmet Ali KARATEKELİ
Kaymakam

DAĞITIM :

TÜRSAB Fethiye Bölgesel Yürütme Kuruluna
T.H.K. Fethiye Şubesine
Turizm Danışma Bürosuna
Fethiye Güç Birliğine

Not: Bu evrak 5070 Sayılı Kanun gereğince E-İMZA ile imzalanmıştır.

Ayrıntılı bilgi için irtibat:H.ERKAYA
Telefon: Faks:
e-posta: Elektronik Ağ: www.icisleri.gov.tr

**TÜRK HAVA KURUMU
GENEL BAŞKANLIĞI
ANKARA**

**FETHİYE BABADAĞ
YAMAÇPARAŞÜT UÇUŞ YÖNERGESİ**

TÜRK HAVA KURUMU
GENEL BAŞKANLIĞI
ANKARA

HV. ve EĞT.BŞK. 500.1455/2012/ -Eğt. ve Sport.Amt.Hv.Md.
KONU : THKY-221 Fethiye Babadağ
Yamaçparaşüt Uçuş Yönergesi

09.05./2012

BAŞ EMİR

1. THKY- 221 Fethiye/Babadağ Yamaçparaşüt Uçuş Yönergesi, Fethiye /Babadağ'ında daha emniyetli uçuşların yapılması, kazaların önlenmesi, turizmin gelişmesi ve uçucu pilotların bilinçli ve emniyetli uçuşlar yapması amacıyla günümüz koşulları değerlendirilerek hazırlanmıştır.
2. Bu Yönerge yayınlandığı tarihten itibaren yürürlüğe girecektir.
3. THKY-001 Yayınların Hazırlanması, Basımı ve İşlem Yönergesi esaslarına göre hazırlanan bu yönergenin uygulanması sonucunda, tespit edilecek görüş ve öneriler "Yayın Geliştirme Öneri Çizelgesi" doldurularak, zaman gözetmeksizin, Genel Başkanlığa gönderilecektir.

Rica ederim.

Osman YILDIRIM
Genel Başkan
FAI Başkan Yardımcısı

DAĞITIM PLANI

<u>SIRA NO</u>	<u>DAĞITIM BİRİMİ</u>	<u>MİKTAR</u>
1.	THK Genel Başkanı	1
2.	Genel Sekreteri	1
3.	Teftiş Kurulu Başkanlığı	15
4.	Adli Müşavirlik	4
5.	Yönetim ve İnsan Kaynakları Başkanlığı	4
6.	Havacılık ve Eğitim Başkanlığı	5
7.	Kaynak ve Lojistik Yönetim Başkanlığı	5
8.	Kütüphane	2
9.	Türkkuşu Genel Müdürlüğü	5
10.	Arşiv	5
11.	Muğla Valiliği	5
12.	Fethiye Kaymakamlığı	5
13.	Fethiye Turizm Danışma Bürosu	2
14.	Fethiye Bölgesel Yürütme Kurulu	2
15.	Fethiye-Ölüdeniz YP Pilotları Taş.Trz. ve İşl.Koop.	5
16.	Yamaçparaşüt Şirketleri	15
17.	Babadağ'ın İşletmesini Yürüten Şirket	3
18.	Uçuş Kontrol Heyeti	5
19.	THK Muğla Şubesi	1
20.	THK Fethiye Şubesi	1

YAYIN GELİŞTİRME ÇİZELGESİ

KİMDEN :

KİME :

TARİH :

YAYININ

Seri No	Adı	Basım Yeri ve Tarihi	Sayfa No	Madde, Fıkra ve Bent	Satır No	Yapılacak işlem (İptal, ilave veya değişiklik)

ÖNERİLEN ŞEKİL :

GEREKÇE :

İMZA :

DEĞİŞİKLİK KAYIT ÇİZELGESİ

DEĞİŞİKLİK EMRİNİN	KONUSU	DEĞİŞİKLİK İŞLEYENİN
Sıra No Tarih ve Sayısı İşlem Tarihi		Adı Soyadı / İmzası

İÇİNDEKİLER
BİRİNCİ BÖLÜM
GENEL ESASLAR

<u>KONULAR</u>	<u>SAYFA</u>
1.1 Giriş	9
1.2 Amaç	9
1.3 Kapsam	9
1.4 Değişirme ve Yenileme Sistemi	9
1.5 Kısaltmalar, Tanımlar	9-12
1.6 Görev ve Sorumluluklar	12
1.7 Esaslar	12

İKİNCİ BÖLÜM
GÖREV VE SORUMLULUKLAR

	<u>SAYFA</u>
2.1 Muğla Valiliği	13
2.2 Fethiye Kaymakamlığı	13
2.3 Fethiye Turizm Danışma Bürosu	13
2.4 Fethiye Bölgesel Yürütme Kurulu	13
2.5 Babadağ Sportif Havacılık Faaliyetleri Kurulu	13-14
2.6 Babadağ'ın İşletmesini Yürüten Şirket	14
2.7 Belceğiz Plaj İşletmecisi	14
2.8 THK Genel Başkanlığı	14-15
2.9 Türkkuşu Genel Müdürlüğü	15
2.10 Uçuş Kontrol Heyeti	15-16
2.11 Yamaçparaşüt Şirketleri	16-17
2.12 Fethiye Ölüdeniz YP Pilotları Taşıma Turizm ve İşletme Kooperatifi	17
2.13 Ticari Tandem Yamaçparaşüt Pilotları	17
2.14 Amatör Yerli-Yabancı Uyruklu Yamaçparaşüt Pilotları	17-18
2.15 Motorlu Yelkenkanat/Motorlu Yamaçparaşüt/Tandem Yamaçparaşüt Pilotları ve Paraşütçüler	18
2.16 Hava Aracı Sahipleri	18

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
STANDARDİZASYON

	<u>SAYFA</u>
3.1 Uçuş Bölgesinde Aranacak Standartlar	18
3.2 Yamaçparaşüt Şirketlerinde ve PİLOT KOOP'ta Aranacak Standartlar	18-19
3.3 Ticari Tandem Yamaçparaşüt Pilotlarında Aranacak Standartlar	19

3.4 Amatör Yerli-Yabancı Uyruklu Yamaçparaşüt Pilotlarında Aranacak Standartlar	19
3.5 Paraşütçülerde Aranacak Standartlar	19
3.6 Uçuş Teçhizatlarında Aranacak Standartlar	19

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

UÇUŞ PRENSİPLERİ

	<u>SAYFA</u>
4.1 Ticari Tandem Yamaçparaşüt Uçuşları	19
4.2 Amatör Yerli-Yabancı Uyruklu Yamaçparaşüt Pilotlarının Uçuşları	20
4.3 Motorlu Yelkenkanat Uçuşları	20
4.4 Motorlu Yamaçparaşüt Uçuşları	20
4.5 Paraşüt Atlayışları	20
4.6 Festival/Yarışma Uçuşları	20

BEŞİNCİ BÖLÜM

UÇUŞ VE YER EMNİYET KURALLARI

	<u>SAYFA</u>
5.1 Genel Kurallar	21
5.2 Uçuş Emniyet Kuralları	21-22
5.3 Yer Emniyet Kuralları	22

ALTINCI BÖLÜM

KAZA VE OLAYLAR

	<u>SAYFA</u>
6.1 Genel	22
6.2 Kaza ve Olayların Bildirilmesi	22-23

YEDİNCİ BÖLÜM

SERTİFİKALARIN VERİLMESİ VE KONTROLLERİ

	<u>SAYFA</u>
7.1 Sertifika/Lisansların Verilmesi	23
7.2 Sertifika/Lisansların Kontrolleri	23

SEKİZİNCİ BÖLÜM

YAPTIRIMLAR

	<u>SAYFA</u>
8.1 Genel Esaslar	23-24
8.2 Alkollü Olarak Uçuşa Gelmek	24
8.3 Uyuşturucu Kullanarak Uçuşa Gelmek	24
8.4 Kalkış Alanlarında Kırmızı Bayrak Çekiliyken Uçuş Yapmak	24

8.5 Kasksız Uçuş Yapmak	24
8.6 Görevli Personele Sözlü ve Fiziki Eylemlerde Bulunmak	24
8.7 Sertifikasız Uçuşlar	24
8.8 Sigortasız Uçuş Yapmak	25
8.9 Yolcuyu Zor Durumda Bırakmak	25
8.10 Yolcu Uçuş Güvenliğini İhlal Etmek	25
8.11 Uçuşa Elverişliliği Onaylanmamış Malzeme İle Uçuş Yapmak	25
8.12 Günlük Uçuş Limitini Aşmak	25
8.13 Uçuş Saatleri Dışında Uçuş Yapmak	25

DOKUZUNCU BÖLÜM

UÇUŞ MALZEMELERİNİN BAKIM VE DEPOLANMASI

	<u>SAYFA</u>
9.1 Genel Kurallar	25-26
9.2 Bakım Şartları	26
9.3 Depolama Şartları	26

ONUNCU BÖLÜM

KAYIT VE RAPORLAR

	<u>SAYFA</u>
10.1 Pilot Kayıtları	26
10.2 Yamaçparaşüt Sicil Kayıtları	26
10.3 Raporlar	26-27
10.4 Aylık Faaliyet Raporu	27
10.5 Yıllık Faaliyet Raporu	27

ONBİRİNCİ BÖLÜM

EKLER

	<u>SAYFA</u>
EK-1 : Uçuş Kaza/Olay Raporu	28
EK-2 : TYP Yolcu Uçuş Taahhütnamesi	29
EK-3 : Yedek Paraşüt Açma Raporu	30
EK-4 : Aylık Faaliyet Raporu	31
EK-5 : Yıllık Faaliyet Raporu	32

BİRİNCİ BÖLÜM

GENEL ESASLAR

1.1 GİRİŞ

Türk Hava Kurumu (THK) Uluslararası Havacılık Federasyonunun (FAI) üyesi olup Türkiye'nin Havacılık Federasyonu yükümlülüğünü taşır. Sportif havacılık branşlarında ulusal ve uluslararası alandaki düzenlemeler çerçevesinde uçuş güvenliğini gereken yasal düzenlemelere göre tespit ve temin eder. THK, FAI' nin temsilcisi (NAC) ve ülkemizdeki tek yetkili Kurumu olarak Sportif Havacılık Kuruluşları (SHK)'nin kurulmasını destekler, eğitim programlarının ve yönergelerinin hazırlanmasında yardımcı olur, SHK'ların kontrolünü yapar, çalışma programlarını onaylar, standartlarını belirler ve koordine eder. THK, sportif havacılığı yaymak ve ilerletmek için ortak bir ilgi/amaç içerisinde olan sporcuları ve SHK'ları temsil eden ana birimdir.

1.2 AMAÇ

Bu yönergenin amacı; Muğla ili, Fethiye Babadağ Hava Sporları Merkezi'nde yapılan motorlu ve motorsuz Çok Hafif Hava Araçları (ÇHHA- Yelkenkanat, Yamaçparaşütü) uçuş faaliyetlerinin güvenli bir şekilde yürütülmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

1.3 KAPSAM

Bu yönerge; Muğla ili, Fethiye Babadağ Hava Sporları Merkez'inde yapılan motorlu ve motorsuz Çok Hafif Hava Araçları (ÇHHA- Yelkenkanat, Yamaçparaşütü) uçuş faaliyetlerinin standartlarını ve uçuş prensiplerini, uçuşların bu standartlara ve prensiplere uygun olarak güvenli bir şekilde yapılması için esaslar ile bu faaliyetlerden sorumlu kurum ve kuruluşların görev ve yetkileri ile çalışma usullerini kapsar.

1.4 DEĞİŞTİRME VE YENİLEME SİSTEMİ

Yönergede yenileme, ekleme veya değişiklik yapma ihtiyacı doğduğunda istenilen değişiklikler ve ilaveler THKY-001 numaralı Yayınların Hazırlanması, Basımı ve İşlem Yönergesi esaslarına göre hazırlanarak THK'ya yazılı olarak bildirilir. Değerlendirme sonucunda yapılan revizyonlar yayınlanarak ilgili birimlere duyurulur.

1.5 KISALTMALAR, TANIMLAR

Kısaltmalar:

THK	: Türk Hava Kurumu
FAI	: Uluslararası Hava Sporları Federasyonu
NAC	: Ulusal Hava Sporları Otoritesi
SHGM	: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü
AIP	: Havacılık Enformasyon Yayını
VFR	: Görerek Uçuş Şartları
SHK	: Sportif Havacılık Kulübü
ÇHHA	: Çok Hafif Hava Araçları
YP	: Yamaçparaşüt
TYP	: Tandem Yamaçparaşüt
MYP	: Motorlu Yamaçparaşüt
YK	: Yelkenkanat
MYK	: Motorlu Yelkenkanat

TÜRSAB : Fethiye Bölgesel Yürütme Kurulu

SPORTİF KURUL : Babadağ Sportif Havacılık Faaliyetleri Kurulu

PILOT KOOP : Fethiye Ölüdeniz Yamaçparaşüt Pilotları Taşıma Turizm ve İşletme Kooperatifi

Tanımlar:

Uluslararası Havacılık Federasyonu (FAI): Havacılık faaliyetlerinin dünya çapında gelişmesini sağlayan ve sportif havacılık konusunda dünyada en üst derecede yetkili organdır.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü (SHGM): Türkiye’de her türlü sivil havacılık faaliyetlerini 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ve İlgili Yönetmelikler çerçevesinde yürütmekten ve uçuşların denetiminden sorumlu Ulaştırma Bakanlığı’na bağlı Genel Müdürlüktür.

Türk Hava Kurumu (THK); Sportif havacılık branşlarında ulusal ve uluslararası alandaki düzenlemeler çerçevesinde uçuş güvenliğini yasal düzenlemelere göre tespit ve temin eden, Uluslararası Havacılık Federasyonunun (FAI) üyesi olan ve Türkiye'nin Havacılık Federasyonu yükümlülüğünü taşıyan, 5 Ağustos 1925 tarihli Bakanlar Kurulu kararı ile kamu yararına çalışan dernektir.

Türkkuşu Genel Müdürlüğü: Türk Hava Kurumu’nun havacılık faaliyetlerini icra eden organdır.

Turizm Danışma Bürosu: Fethiye Kaymakamlığı, Kültür ve Turizm Şube Müdürlüğüne bağlı Fethiye Turizm Danışma Bürosudur.

PILOT KOOP: Bölgede ticari faaliyette bulunacak yamaçparaşüt pilotlarının turizme yönelik gerekli ihtiyaçlarını karşılamak ve pilotların menfaatlerini korumak amacıyla kurulmuş kooperatiftir.

Yamaçparaşüt Şirketleri: 1618 Sayılı Seyahat Acenteleri ve Seyahat Acenteleri Birliği Kanununa tabi, Turizm Amaçlı Sportif Faaliyet İzin Belgesi almış A grubu seyahat acenteleridir.

Çok Hafif Hava Aracı (ÇHHA): Havadan ağır, hareket halinde iken havanın aerodinamik yapısı üzerine etkisi ile havada dinamik olarak tutunabilen ve aşağıda belirtilen limitlerde uçan motorlu ve motorsuz hava araçlarıdır.

1. Motorluların maksimum ağırlığı 495 kg.,
2. Motorsuzların maksimum ağırlığı 70.5 kg.,
3. Maksimum kalkış ağırlığına göre minimum sürati 65 km/h (35 knot) altında olan,
4. 10.000 feet altında uçabilen (bu irtifanın üzerindeki uçuşlar özel teçhizata tabidir).

Babadağ Sportif Havacılık Faaliyetleri Kurulu (SPORTİF KURUL): Muğla ili, Fethiye-Babadağ Hava Sporları Merkezi’nde yapılan motorlu ve motorsuz Çok Hafif Hava Araçları (Yelkenkanat, Yamaçparaşütü) uçuş faaliyetlerinin bu yönerge çerçevesinde yürütülmesini ve koordinasyonunu sağlamak üzere oluşturulan istişare nitelikte kuruldur. Kurul aşağıda belirtilen kurum ve kuruluşların temsilcilerinden oluşur;

1. Fethiye Kaymakamlığı
2. THK
3. Fethiye Turizm Danışma Bürosu
4. Yamaçparaşütü firmalarını temsilen TÜRSAB
5. Babadağ Hava Sporları Merkezini işleten şirket
6. PILOT KOOP

SPORTİF KURUL başkanı Fethiye Kaymakamı’dır. Kurul, turizm sezonunda olağan olarak ayda bir kez toplanır, olağanüstü durumlarda ve turizm sezonu dışında kurul başkanının yapacağı çağrı üzerine her zaman toplanabilir. Olağan toplantıların gün ve saati kurulun yapacağı ilk toplantıda belirlenir. Toplantılara çağrı en az 24 saat öncesinde yapılır, olağanüstü toplantılarda bu süre aranmaz. Kurulun

sekretaryası Turizm Danışma Bürosu tarafından yapılır. Kurulun kararları tavsiye niteliğinde olup, Fethiye Kaymakamlığı tarafından onaylanması halinde yürürlüğe girer.

Belceğiz Plaj İşletmecisi: İniş parkurundaki plaj işletmecisidir.

Uçuş Kontrol Heyeti: Muğla ili, Fethiye-Ölüdeniz Beldesinde yapılan motorlu ve motorsuz ÇHHA (Yelkenkanat, Yamaçparaşütü) uçuş faaliyetlerinin kontrolünü ve denetimini sağlamak üzere THK ile SPORTİF KURUL tarafından görevlendirilen ve en az 5 kişiden oluşan heyettir. Heyet; 1 THK yamaçparaşüt öğretmeni, en az P5 seviyesinde 3 yamaçparaşüt pilotu (1'i yedek) ve 1 büro elemanından oluşur. Heyetin başkanlığını THK personeli yapar. 1 THK yamaçparaşüt öğretmeni THK tarafından, en az P5 seviyesindeki 2 yamaçparaşüt pilotu ve 1 büro elemanı Babadağ Hava Sporları Merkezini işleten şirket tarafından, sadece ihtiyaç duyulan zamanlarda görev yapmak üzere en az P5 seviyesinde 1 yedek yamaçparaşüt pilotu ise bölgede faaliyet gösteren Yamaçparaşüt Şirketleri ve PİLOT KOOP tarafından sağlanır. Heyet görev ve yetkileri çerçevesinde teknik yönden THK'yı, idari yönden SPORTİF KURUL' u temsil eder ve bu makamlara karşı sorumludur.

Havacılık Enformasyon Yayını (AIP): Türk hava sahası ve havaalanlarına ilişkin, hava seyrüseferinde temel teşkil eden ve işletme açısından önem arzeden tüm havacılık bilgileri içeren yayınlardır.

Görerek Uçuş Şartları: Gündoğumundan 30 dakika öncesi ile günbatımından 30 dakika sonrası arasında kalan zamanda yapılan uçuştur.

Yamaçparaşütü (YP): Sabit bir yapıya sahip olmayan, elde taşınabilen, tepeden koşarak veya yerden vinç ile havalanan, pilotun kubbeye bağlı kontrol iplerini çekmesiyle iki eksende kumanda edilebilen ve pilotun bacaklarının enerjisi ile inebilen hava aracıdır.

Motorlu Yamaçparaşütü (MYP): Sert bir ana yapıya sahip olmayan, kendisini havaya çıkarabilecek ve havada tutunmasını sağlayacak motor tertibatı bulunan hava aracıdır.

Yelkenkanat (YK): Elde taşınabilen, tepeden koşarak, yerden vinç veya motorlu yelkenkanat römorkunda havalanabilen pilot ağırlık merkezinin yerini değiştirmesiyle iki eksende kumanda edilebilen ve pilotun bacaklarının enerjisiyle inebilen sert bir ana yapıya sahip hava aracıdır.

Motorlu Yelkenkanat (MYK): Kendisini karadan (tekerlekli), sudan (botlu veya floturlu), kardan (kızaklı) kaldıran ve havada tutunmasını sağlayan motor tertibatı olan hareketli kumanda yüzeyleri ile iki eksende kumanda edilebilen ağırlık merkezi hareketli hava aracıdır.

Paraşüt: Yer çekiminin aksi yönünde, üzerine havanın yapmış olduğu etkileri kullanan, katlanabilen, belirlenmiş bir yükseklikten atlayarak düşüş hızına bağlı olarak ve havanın kaldırma prensibinden hareketle otomatik veya isteğe bağlı açılan ve yer çekimine tabi olarak yere inilmesini sağlayan kuşam tertibatı , kubbe ve kanat profilden oluşan bir hava aracıdır.

Yedek Paraşüt: Üretildiği firma tarafından test edilmiş ve onaylanmış, tek veya çift kişilik uçuşlarda kullanılması zorunlu olan acil durum paraşütüdür.

Kuşam Tertibatı (Harnes): Üretildiği firma tarafından test edilmiş ve onaylanmış, uçuş yapan pilot ve/veya yolcunun kuşandığı ve oturarak kullandığı, bacak ve göğüs noktalarından vücudu kavrayan, düşmelerde koruma sağlayan uçuş malzemesidir.

Kask: Yamaçparaşüt uçuşları için üretilmiş, üretildiği firma tarafından test edilmiş ve onaylanmış, pilot ve/veya yolcunun uçuş sırasında takmak zorunda olduğu, **başı ve çeneyi koruyan** başlıktır.

Uçuş Kıyafeti: Kalkış ve inişlerde güvenliği arttırıcı, darbelerden belli oranlarda koruyucu uçuş için üretilmiş uçuş tulumu, bot, kask ile dizlik, eldiven türü uçuş malzemeleridir.

Kalkış-İniş Alanları: Ölüdeniz ve Babadağ çevresinde mevcut yamaçparaşüt kalkış pistleri ile Ölüdeniz ve Kıdrak sahilinde belirlenmiş iniş pistleridir.

Amatör Yamaçparaşüt Pilotu: THK tarafından ve/veya yetkili eğitim kuruluşlarından sertifikalı hobi amaçlı veya eğitim uçuşu yapan amatör sporculardır.

Ticari Tandem Yamaçparaşüt Pilotu: THK tarafından verilen T2 sertifikası ve/veya diğer ülkelerin yetkili eğitim kuruluşlarından sertifikalı ve THK tarafından denkliği onaylanmış ticari tandem yamaçparaşüt uçuşu yapan pilottur.

Yabancı Uyruklu Yamaçparaşüt Pilotu: Türkiye vatandaşı olmayan, kendi ülkesinin ve/veya bir başka ülkenin yetkili havacılık kuruluşunda eğitim görmüş belge sahibi, amatör olarak yalnız veya tandem uçuşu yapan sporculardır.

Sporcu Lisansı: Uluslararası Havacılık Federasyonunun düzenlemiş olduğu uluslararası yarışmalara katılabilmek için sporcuların almak zorunda oldukları FAI sporcu lisansıdır (Bu lisans FAI adına Türkiye’de Türk Hava Kurumu tarafından verilmektedir).

1.6 GÖREV VE SORUMLULUKLAR

Bu yönergenin uygulanmasından aşağıdaki belirtilen makam ve şahıslar sorumludur;

1. Muğla Valiliği
2. Fethiye Kaymakamlığı
3. Fethiye Turizm Danışma Bürosu
4. Fethiye Bölgesel Yürütme Kurulu
5. Babadağ Sportif Havacılık Faaliyetleri Kurulu
6. Babadağ’ının İşletmesini Yürüten Şirket
7. THK Genel Başkanlığı
8. Türkkuşu Genel Müdürlüğü
9. Uçuş Kontrol Heyeti
10. Yamaçparaşüt Şirketleri
11. Fethiye Ölüdeniz Yamaçparaşüt Pilotları Taşıma Turizm ve İşletme Kooperatifi
12. Ticari Tandem Yamaçparaşüt Pilotları
13. Amatör Yerli-Yabancı Uyruklu Yamaçparaşüt Pilotları
14. Motorlu Yelkenkanat/Motorlu Yamaçparaşütü/Tandem Yamaçparaşüt Pilotları ve Paraşütçüler
15. Hava Aracı Sahipleri

1.7 ESASLAR

Bu yönetmelik; ticari tandem ve amatör yamaçparaşüt, yelkenkanat pilotların/paraşütçülerin FAI kurallarında belirtilen ve faaliyet sahasına giren sportif havacılık branşlarındaki aktiviteleri konusunda uygulanacak esasları açıklar.

İKİNCİ BÖLÜM

GÖREV VE SORUMLULUKLAR

2.1 Muğla Valiliği

1. 1700 sayılı dahiliye vekaleti yasası, madde 27 gereğince, bölgesinde yürütülen havacılık faaliyetleriyle ilgili olarak gerekli her türlü tedbiri alır.
2. Havacılık faaliyetlerinin bu yönergeye uygun olarak yürütülmesi konusunda ilgili makam ve birimlerle koordine bulunur, gerekli duyuru ve yazışmaları yapar.

2.2 Fethiye Kaymakamlığı

1. 1700 sayılı dahiliye vekaleti yasası, madde 27 gereğince, bölgesinde yürütülen havacılık faaliyetleriyle ilgili olarak gerekli her türlü tedbiri alır ve yaptırım uygular.
2. İlçede Turizm Amaçlı SPORTİF KURUL' un başkanıdır. Yamaçparaşütü faaliyetinde bulunacak seyahat acentelerine Turizm Amaçlı Sportif Faaliyet Yönetmeliği çerçevesinde yeterlilikleri uygun olanlara yeterlilik belgesi verir.
3. SPORTİF KURUL kararlarına ve bu yönergeye aykırı davrananlara Turizm Amaçlı Sportif Faaliyet Yönetmeliği, Kabahatler Kanunu ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu çerçevesinde yaptırım uygular.
4. Babadağ Hava Sporları Merkezi'ndeki sportif amaçlı havacılık faaliyetlerinin bu yönerge çerçevesinde yürütülmesini ve koordinasyonu konusunda faaliyet gösteren SPORTİF KURUL' a başkanlık eder.

2.3 Fethiye Turizm Danışma Bürosu

1. Turizm Amaçlı Sportif Faaliyet Yönetmeliği çerçevesinde uçuş alanlarının belirlenmesi, yamaç paraşütü firmalarının yeterlilik ve izin belgelerinin verilmesi, takibi, teslimi ile ilgili her türlü yazışmayı yapar.
2. Turizm Amaçlı Sportif Faaliyet Yönetmeliği çerçevesinde yamaçparaşütü firmalarının her türlü denetimini yapar.
3. Hava araçlarının yeterlilik belgelerinin ve pilot sigortalarının geçerliliğini kontrol eder ve süresinde yeniletilir.
4. Yamaçparaşütü firmalarının yolcu taşınması amacıyla kullandıkları yamaçparaşütlerin standartlara uygunluğunu ve belgelerini denetler.
5. Bu yönerge hükümlerine ve SPORTİF KURUL kararlarına aykırı davranan yamaç paraşütü firmalarına ve firma nezdindeki pilotlara gerekli yaptırımların uygulanmasını sağlar.

2.4 Fethiye Bölgesel Yürütme Kurulu

1618 Sayılı Seyahat Acenteleri ve Seyahat Acenteleri Birliği (TÜRSAB) Kanununa tabi, "Turizm Amaçlı Sportif Faaliyet İzin Belgesi" almış A grubu seyahat acentesi niteliğindeki Babadağ Hava Sporları Merkezi'nde yamaç paraşütü faaliyetini yürüten şirketleri SPORTİF KURUL' da temsil eder.

2.5 Babadağ Sportif Havacılık Faaliyetleri Kurulu

1. Babadağ Hava Sporları Merkezi'nde yamaç paraşütü faaliyetlerinin uluslararası standartlarda yürütülmesini ve güvenlik tedbirlerinin alınmasını sağlar.
2. Turizm sezonu öncesinde sezona yönelik alınacak tedbirler ve uygulanacak kurallar, yaşanması muhtemel sorunlar ve çözüm önerilerini tespit eder ve uygulanmasını sağlar.
3. Yamaçparaşütü faaliyetleri ile ilgili eğitim çalışmalarının yürütülmesine yardımcı olur ve koordinasyonunu sağlar. Yılda bir defa sezon başlarında ticari pilotlara yönelik olarak ilk

yardımları ve meteoroloji eğitimleri planlar. Bu eğitimlere bölgede ticari TYP uçuşu yapan tüm pilotların katılımını sağlar.

4. Herhangi bir kaza-kırım olayına karşı kriz masası ve arama-kurtarma ekibi oluşturur.
5. Meydana gelen kazaların değerlendirmesini yaparak alınacak önlemleri gözden geçirir.
6. Yurtiçinde ve yurtdışında bölgedeki yamaçparaşütü faaliyetlerinin tanıtımı ve bu sporun yaygınlaştırılması amacıyla her türlü çalışmayı yapar.
7. Bu yönerge talimatlarına aykırı hareket eden, uyarıları dikkate almayan, uçuş ve yer emniyet kurallarına uymayan kişiler hakkında Uçuş Kontrol Heyeti tarafından tutulan raporları değerlendirir ve bu yönerge esasları çerçevesinde gereğini yapar.

2.6 Babadağ'ın İşletmesini Yürüten Şirket

1. Bu yönergenin uygulanması için kurum ve kuruluşlarla koordineli bir şekilde çalışır ve çalışmalara destek verir.
2. Uçuş Kontrol Heyetinde görev alacak en az P5 seviyesinde 2 yamaçparaşüt pilotu ve Uçuş Kontrol Ofisinde görev alacak 1 büro elemanını temin eder.
3. İniş bölgesinde bulunması gereken "Uçuş Kontrol Ofisi" ve bu ofiste kullanılacak gerekli araç-gereçleri temin eder. Uçuş Kontrol Ofisinin bulunacağı yeri Uçuş Kontrol Heyeti, Belceğiz Plaj İşletmecisi ve SPORTİF KURUL yetkilileriyle birlikte kararlaştırır.
4. Acil müdahale için gereken hizmetin 112 ACİL (Kamu) ve/veya özel tıp merkezleri imkanları dahilinde sağlanabilmesinin altyapısını oluşturur. Bunun yanı sıra zirvede, en çok kullanılan 1700 m. pist mahallinde bir İlk Yardım ve Kurtarma Merkezi açar. İlk Yardım ve Kurtarma Merkezi kullanımı ve acil ilkyardım hizmetleri, şirketçe imkanlar dahilinde istihdam edilecek Acil Tıp Teknisyen(ler) ve bu mümkün olmazsa; yeterli ilkyardım eğitimi almış diğer şirket personeli tarafından gerçekleştirilir.
5. Ticari TYP pilotlarına ve gerek görülen diğer pilotlara yapılacak alkol muayenesi için gerekli malzemenin ilk yardım ekibinde bulunmasını sağlar.
6. Kalkış alanlarını Madde 3.1'deki kalkış alanları standardına uygun hale getirir.
7. Kalkış alanlarında gerekli tüm emniyet tedbirlerinin alınmasını sağlar ve Babadağ Hava Sporları ve Rekreasyon Merkezi Teleferik Projesi yatırımları kapsamında helikopter pisti inşasını da gerçekleştirir.
8. 1700 ile 1900 metre kalkış alanlarında özellikle rüzgar yönü ve hızını gösteren 2 adet mini meteoroloji setini kurar.
9. Kalkış alanlarına kadar mevcut yolun güvenli ve işler halde olmasını sağlar.
10. Kalkış alanlarında sosyal alanlar tesis eder, bu alanları ihtiyaca cevap verecek şekilde iyileştirir.
11. Özellikle kalkış alanlarında ve sosyal tesislerde çevre kirlenmesine karşı tedbirler alır.

2.7 Belceğiz Plaj İşletmecisi

1. Uçuş Kontrol Ofisinin konuşlandırılacağı yer konusunda Babadağ'ın İşletmesini Yürüten Şirkete yardımcı olur.
2. İniş alanlarında gerekli tüm emniyet tedbirlerinin alınmasını sağlar.
3. İniş alanlarında 3 dilde uyarı levhaları bulundurur.

2.8 THK Genel Başkanlığı

1. Fethiye Babadağ Yamaçparaşüt Uçuş Yönergesini yayımlar ve ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına teknik yönden destek verir.
2. Yönergenin uygulanmasını takip ve kontrol eder.

3. Bölgede uçuş sezonu süresince görevlendireceği bir personel ile, ÇHHA faaliyetlerinin düzenli ve kontrollü olarak yürütülmesinden sorumlu olacak **Uçuş Kontrol Heyetine** başkanlık eder.
4. İhtiyaç halinde **SPORTİF KURUL** tarafından talep edilen havacılık faaliyetlerini ve sportif havacılık kurslarını inceler, imkânlar dâhilinde planlamaya dâhil eder.
5. İlgili kurum ve kuruluşlar ile ticari ve amatör pilotlara bu yönerge amaçları doğrultusunda THK tarafından yayınlanan kitap, dergi ve eğitici broşürler gönderir/dağıtır.

2.9 Türkkuşu Genel Müdürlüğü

1. Bölgede düzenlenecek yarışma, festival vb. gibi organizasyonlara imkanlar dahilinde yarışmacı, koordinatör, gözlemci, jüri veya hakem katılımını sağlar.
2. Şirket ve pilotlara ait yamaçparaşütlerin bakım ve kontrollerini ücreti karşılığında yapar.
3. Ticari faaliyette bulunan pilotlara pilot kayıt defteri ve yamaçparaşütleri için sicil kayıt defteri düzenler ve rutin kontrollerini yapar.

2.10 Uçuş Kontrol Heyeti

1. Heyet görev ve yetkileri çerçevesinde teknik yönden THK'yı, idari yönden **SPORTİF KURUL'** u temsil eder ve bu makamlara karşı sorumludur.
2. Bölgede **SPORTİF KURUL** tarafından verilen görevleri yerine getirir.
3. Bölgede faaliyet gösteren yamaçparaşüt şirketlerini, bu şirketlere ve **PİLOT KOOP'** a bağlı ticari tandem yamaçparaşüt pilotları ile hava araçlarının kayıtlarını tutar ve faaliyetlerinin bu yönerge talimatlarına uygunluğunu takip ve kontrol eder.
4. Sorumlu kurum ve kuruluşlar aracılığıyla kalkış ve iniş alanlarında gerekli tüm emniyet tedbirlerinin alınmasını ve bu alanlarda üç dilde uyarı levhaları asılmasını sağlar.
5. Bölgeye uçuş amaçlı gelen amatör yerli ve yabancı uyruklu pilotların ilk kontrollerini uçuş kontrol ofisinde yapar. Belgesiz pilotların uçuş amaçlı dağa çıkmasına engel olur. Gerektiğinde faaliyetler sırasında da pilot/paraşütçülerin eğitim ve standartlarını belgelerine bakarak kontrol eder.
6. Günlük olarak uçuş saatlerini, meteorolojik şartlara bağlı olarak güvenli kalkış ve iniş alanlarını belirler ve duyurusunu yapar.
7. Meteorolojik şartların uçuşa uygunluğunu devamlı olarak göz önünde bulundurur, kontrol eder, hava şartlarının uçuşa uygun olmadığı durumlarda uçuşları durdurur, düzeldiğinde uçuşları açar.
8. Özellikle hava şartlarına bağlı olarak kalkışların yoğun olarak yapıldığı zamanlarda uçuş güvenliğini sağlamak, kargaşayı önlemek ve düzeni sağlamak için her türlü gerekli müdahaleyi yapar.
9. Düzenli kontrol ve bakımları yapılmamış, yıpranmış hava araçlarının uçuşuna engel olur.
10. Lisans ve sertifikaların imtiyazları dahilinde kullanılması için gerekli her türlü uyarıyı yapar ve tedbirini alır.
11. Bölgede gerektiğinde ve/veya emercensi durumlarda kullanılacak telefon numaraları ile telsiz frekanslarını yayınlar.
12. Kalkış alanında zaman zaman ve habersiz olarak yapılacak pilot alkol muayeneleri için sorumlu şirket ve personeli ile koordine kurar ve çalışmaya eşlik eder.
13. Uçuş alanlarında alkol/uyuşturucu kullanılmasına ve alkol/uyuşturucu olarak uçuşa çıkılmasına mani olur, gerektiğinde sorumluları kolluk güçlerine ve **SPORTİF KURUL'** a rapor eder.

14. Kaza-kırım sonucunda uçuşa elverişliliğini yitiren hava araçlarını kayıttan düşmek üzere rapor tutar ve SPORTİF KURUL' a bildirir.
15. Bu yönerge talimatlarına aykırı hareket eden, uyarıları dikkate almayan, uçuş ve yer emniyet kurallarına uymayan kişileri ilk olarak iyi niyet çerçevesinde uyarır, tekrarında ise yaptırım uygulanması amacıyla kolluk güçlerine ve SPORTİF KURUL' a sözlü ve/veya yazılı olarak bildirir.
16. Öneri ve/veya aksaklıklarla ilgili rapor tutar ve gereği için SPORTİF KURUL' a gönderir.

2.11 Yamaçparaşüt Şirketleri

1. Babadağ Hava Sporları Merkezindeki faaliyetlerini Turizm Amaçlı Sportif Faaliyet Yönetmeliği ile bu yönerge talimatları kapsamında yürütür.
2. Bünyesinde çalışan pilotların yeterlilik belgelerini bulundurur.
3. Ferdi kaza, koltuk ve üçüncü şahıslara karşı mali mesuliyet sigortalarını sezon başında yaptırır.
4. Şirkete bağlı hava aracı ve pilot kayıtlarını sezon öncesinde Turizm Danışma Bürosuna yazılı olarak bildirir. Bu hususlarda herhangi bir değişiklik (yönetim, eğitim, malzeme, iletişim vb. gibi) olduğu takdirde, değişiklikleri en kısa sürede iletir.
5. Transport amacıyla kullanılan araçların standartlara uygunluğunu sağlar. Transport araçlarının plaka ve şoför listelerini sezon öncesinde Turizm Danışma Bürosuna yazılı olarak bildirir. Bu hususlarda herhangi bir değişiklik olduğu takdirde, değişiklikleri en kısa sürede iletir.
6. TURSAB plakalı transport araçlarında pilot ve yolcu listesini, seyahat acentesi işletme belgesinin onaylanmış suretini ve araç görev emrini bir dosya halinde bulundurur.
7. Yamaçparaşütü faaliyetinin güvenli ve emniyetli bir şekilde yürütülmesini sağlamak amacıyla bünyesinde çalıştırdığı pilotlar içinden her uçuşta uçuş sorumluları belirler. Uçuş sorumluları, firmalarına ait tandem pilotlarının güvenli uçuşunu gerçekleştirmekten sorumludur.
8. Ticari faaliyette bulunan pilotlara ait uçuş kayıtlarını ve bu pilotlara ilişkin aşağıda belirtilen dokümanları ihtiva eden pilot dosyalarını tutar.
  - a) Pilot lisans fotokopisi
  - b) Tam teşekküllü hastaneden alınmış sağlık raporu ve uyuşturucu raporu
  - c) Ferdi kaza ve 3. şahıs mali mesuliyet sigortası
9. Yalnızca eğitim seviyeleri ve belgeleri yeterli olan pilotları bünyesinde çalıştırır ve lisans/sertifikaların imtiyazları dâhilinde kullanılmasını takip eder.
10. Uçuşlarda uçuşa yeterliliği onaylanmış güvenli hava araçları ile uçuş yapılmasını sağlar. Uçuşa elverişliliğini yitiren ve/veya güvenliğinden şüphe duyulan hava araçlarının uçuşlarda kullanımına engel olur.
11. Her sezon başında ve gerektiğinde uçuş malzemelerinin kontrollerini THK tarafından yetkilendirilmiş bakım personeline yaptırılmasını sağlar.
12. Pilotların günlük uçuşunu en fazla 5 uçuşla sınırlar. Pilotların günlük uçuş planını bu sayıya bağlı kalarak ve diğer koşulları da (hava şartları, yorgunluk, uykusuzluk, stres, psikolojik durum vb. gibi) göz önünde bulundurarak uçuş ve yer emniyetini riske sokmayacak şekilde yapar.
13. Uçuş ve yer emniyetini riske sokmayacak şekilde pilotların çalışma saatlerini, tatil ve dinlenmelerine ilişkin hususları 4857 sayılı İş Kanunu hükümlerine uygun olarak belirler.

14. Būnyesinde alıştıracadı yabancu uyruklu ticari tandem yamaparařūt pilotları için ilgili Bakanlıktan alışma izni aldırır. Ayrıca bu pilotların belgelerini THK'ya ibraz etmeleri ve yapılacak kontrolden sonra belgelerin THK T2 sertifikasına çevrilmesini sağlar.
15. Hava araçlarını, depolama şartlarında belirtilen kriterlere uygun olarak korur.
16. 1 can kurtarma botu ve ilk yardım eđitimi almıř personeli denize yapılması muhtemel zorunlu iniř ya da benzeri kazalara mūdahale etmek űzere plajda hazır bekletir.

2.12 Fethiye Őludeniz Yamaparařūt Pilotları Tařıma Turizm ve İřletme Kooperatifi

1. Yamaparařūt řirketlerinin gűrev ve sorumluluklarında belirtilen tűm konuları yerine getirir.
2. Ticari TYP pilotlarının teknik eđitim seviyesinin űst dűzeyde tutulması ve standardizasyonun sađlanması için yılda en az bir defa olmak űzere TYP teorik eđitim tekrarı yapar/yapılmasını sađlar.
3. Ticari TYP pilotlarına; ilgili kurum ve kuruluřların uzman personeli tarafından verilebilecek kiřisel geliřim ve uçuř gűvenliđine katkı sađlayacak eđitimlerin (ilkyardım, arama-kurtarma, temel meteoroloji, pratik ingilizce, risk ve kaza analizi, motivasyon ve stresle bařa çıkma, kiřisel performans ve zaman yűnetimi, vb. gibi) planlamasını ve geređini yapar. Bu eđitimlere TYP uçuřu yapan tűm pilotların katılımını sađlar.
4. Uçuř gűvenliđi ve emniyeti, uçuřlarda karřılařılan aksaklıklar-sorunlar konusunda ayda en az bir kez ve gerekli hallerde tűm pilotların katılımıyla gerçekleřtirilecek toplantı dűzenler. Bu toplantı ve gűrűřűlen konuları dűzenli olarak kayıt eder. Varsa gűrűř ve űnerilerini yazılı olarak **Uçuř Kontrol Heyetine** verir.

2.13 Ticari Tandem Yamaparařūt Pilotları

1. Ticari TYP pilotluđu yapabilmek için THKY-311 Yamaparařűtű Uçuř Yűnergesi'nde belirtilen řartları yerine getirir.
2. Sağlık raporu, uçuř sigortaları ve uçtuğu hava aracının uçuşa elverişliliğini zamanında ve dűzenli olarak yeniler.
3. Uçuřlarda yolcuların gűvenliđi için her tűrlű tedbiri űnceden alır. Alçak irtifada yolcuları tehlikeye atacak her tűrlű hareketten kaçınır.
4. Sorumluluđundaki uçuř malzemesi ile teçhizatın korunması ve bakımı konusunda gereken űzeni gűsterir ve űnlemini alır.
5. Sorumluluđunda yapılacak parařūt atlayıřlarında parařűtű ve parařūt yeterliliđini bizzat kendisi de kontrol eder, řartlara uymayan atlayıřları kabul etmez.
6. Uçuşlar esnasında telsiz bulundurur.
7. Özellikle uçuş ve yer emniyet kurallarına uymayan kişileri iyi niyet çerçevesinde uyarır ve **Uçuş Kontrol Heyetine** bildirir.

2.14 Amatűr Yerli-Yabancu Uyruklu Yamaparařūt Pilotları

1. Kendi sorumluluğunda yalnız uçuş için en az P3 sertifika/lisansına sahip olur.
2. Ferdi kaza sigortası yaptırır ve sűresinde yeniletir.
3. Uçuř kontrol ofisine uçuř için gerekli belgelerini ibraz ederek kontrolűnű yaptırır.
4. Hava aracının uçuř űncesi bakım ve kontrollerini yapar.
5. Faaliyetleri sırasında bu yűnergede belirtilen kural ve talimatlara uyar. Gűrevliler tarafından verilen uyarıları dikkate alır.
6. Hava aracı ve sertifika/lisansını imtiyazları dahilinde kullanır.
7. Uçuş esnasında hava trafik kurallarına uyar.
8. Emercensi çalışmalarında can yeleği bulundurur.
9. Utuğu hava aracının uçuşa elverişliliğini zamanında yeniler.

10. Uçuşlar esnasında telsiz bulundurur.

2.15 Motorlu Yelkenkanat / Motorlu Yamaçparaşüt / Tandem Yamaçparaşüt Pilotları ve Paraşütçüler

1. MYK pilotları, SHGM mevzuatları çerçevesinde faaliyetlerini yürütür.
2. MYK pilotları, MYK' dan sorumluluklarında yaptıracakları paraşüt atlayışlarında paraşütçü ve paraşüt yeterliliğini bizzat kendileri de kontrol eder.
3. MYP pilotları bölgede yapacakları uçuşlar için THK'dan veya yetkili havacılık kurumlarından aldıkları MYP belgelerini **Uçuş Kontrol Heyetine** kontrol ettirir.
4. Amatör TYP pilotları, TYP'den sorumluluklarında yaptıracakları paraşüt atlayışlarında paraşütçü ve paraşüt yeterliliğini bizzat kendileri de kontrol eder.
5. Paraşütçüler, TYP ve/veya MYK' dan yapacakları paraşüt atlayışları için THK'dan veya yetkili havacılık kurumlarından aldıkları paraşütçü belgelerini kullanacakları hava aracı pilotlarına ve **Uçuş Kontrol Heyetine** kontrol ettirir.

2.16 Hava Aracı Sahibi

1. Hava aracını uçuş kontrol ofisine kayıt ettirir.
2. Uçuşa elverişlilik belgesini ve sigortalarını süresinde yeniler.
3. Hava aracının bakımlarını ve onarımlarını yetkili kişilere düzenli olarak yaptırır/yapılmasını sağlar.
4. Uçacak/atlayacak pilotun/paraşütçünün sertifikası/lisansının, hava aracına ve yapacağı faaliyete uygunluğunu bizzat kendisi de kontrol eder.
5. Hava aracının limitleri dahilinde kullanılmasını sağlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM STANDARDİZASYON

3.1 Uçuş Bölgesinde Aranacak Standartlar

1. Uçuş yapılacak tepelerde kalkış, uçuş ve iniş güvenliğini tehlikeye atabilecek mesafedeki alanlarda; teleferik merkezi, telesiyej, yüksek gerilim hattı, telefon hattı, otel, motel, pansiyon, restoran, vb. gibi engeller bulunmamalıdır.
2. Kalkış alanları hazırlanırken doğaya hiçbir şekilde zarar verilmemelidir.
3. Kalkış yapılacak tepenin ortalama eğimi 18 ile 30 derece arasında olmalıdır.
4. Kalkış alanları; taş, kaya, çalı, diken gibi engellerden arındırılmalı, gerekirse alan toprakla doldurulmalı ve yeşillendirilmelidir.
5. Devamlı uçuş yapılan tepelerde (kalkışların yapıldığı alana yakın bir yerde) acil durumlar için helikopterin inebileceği bir alan oluşturulmalıdır.
6. Kalkışlarda, tepeye yakın uçuşlarda ve iniş alanlarında yüksek noktalara en az 50 metre uzaklıktan seçilebilecek büyüklükte rüzgar tulumları konulmalıdır.
7. Kalkış alanı içerisinde ve yakınlarında park etmiş araç, karavan ve çadır bulunmamalıdır.
8. Kalkış alanında bulunan sosyal tesiste alkollü içecek satışı yapılmamalıdır.

3.2 Yamaçparaşüt Şirketlerinde ve PİLOT KOOP'ta Aranacak Standartlar

1. İlgili kanunlara uygun olarak işletme iznini almış olmak.

2. Bu yönerge talimatları kapsamında **Uçuş Kontrol Heyetine** tabii olmak.
3. Bünyesinde çalışan pilotların yeterlilik belgelerini bulundurmak.
4. Belirlenen standart ücretleri bir panoda duyurmak.
5. Hava araçlarının depolama şartlarında belirtilen kriterlere uygun olarak depolanabileceği kapalı bir alanı bulunmak.

3.3 Ticari Tandem Yamaçparaşüt Pilotlarında Aranacak Standartlar

Pilot yeterliliğini gösteren T2 sertifika/lisansına ve sporcu lisansına sahip olmak zorundadır.

3.4 Amatör Yerli-Yabancı Uyruklu Yamaçparaşüt Pilotlarında Aranacak Standartlar

Amatör pilotlar en az P3 sertifika/lisansına sahip olmak zorundadır.

3.5 Paraşütçülerde Aranacak Standartlar

TYP ve/veya MYK' dan paraşütle serbest atlayış yapacak paraşütçüler; 2000 yılı öncesi için en az FAI "C" Sertifikası, sonrası için en az FAI "B" sertifikasına sahip olmak zorundadır.

3.6 Uçuş Teçhizatlarında Aranacak Standartlar

1. **Uçuş yapılacak malzemeler mutlaka uluslararası geçerli bir test standardından geçmiş ve onaylı olmalıdır.**
2. **Uçuş ömrünü tamamlamış malzemelerle uçuş yapılmamalıdır.**
3. **TYP uçuşlarında kullanılan yolcu kaskları çenelikli olmalıdır.**
4. **TYP uçuşlarında yolcu harneslerinin "T" kilit sistemi bulunmalıdır.**

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

UÇUŞ PRENSİPLERİ

4.1 Ticari Tandem Yamaçparaşüt Uçuşları

TYP Pilotu;

1. Her şeyden önce yolcu olarak uçmak isteyen kişinin sağlık durumunu ve fiziki uygunluğunu (özellikle kalp, astım, sara vb. gibi önemli rahatsızlıkları bulunan, fiziki engeli ve limitlerin üzerinde kilosu olan kişileri kabul etmez) değerlendirir.
2. Toplam ağırlığın TYP' nin limitleri dahilinde olup olmadığını kontrol eder.
3. **Hem kendisine hem de yolcuya uygun "T" kilit sistemine sahip kuşam tertibatı kullanır.**
4. Meteorolojinin uçuşa uygun olup olmadığını kontrol eder.
5. Kendisi ve yolcusuna uygun uçuş kıyafetlerini hazırlar.
6. Yolcunun psikolojik durumunu göz önünde bulundurarak ona güven verici ve rahatlatıcı sözler sarf eder.
7. Uçuş öncesinde yolcuya; uçuş planı ve bölge tanıtımı, kalkışta yapılacak hareketler, uçuş ve iniş sırasındaki durumlar hakkında aydınlatıcı brifing verir.
8. TYP' nin uçuş öncesi kontrollerini yapar.
9. Yolcunun uçuşa hazırlığını bizzat kendisi yapar.
10. Yolcuya uçuşa uygun **çenelikli kask**, bot, dizlik, eldiven ve tulum giydirir.
11. Kalkış ve inişleri sadece bilinen standart metotlarla ve karşı rüzgarla yapar.

4.2 Amatör Yerli-Yabancı Uyruklu Yamaçparaşüt Pilotlarının Uçuşları

Eğitim, hobi amaçlı uçuş yapan ve aranan standartlara uyan amatör pilotlar uçuşlarından bizzat kendileri sorumludur. Yalnız uçuş yapacak amatör pilotların en az P3, tandem uçuşu yapacak amatör pilotların en az T1 sertifikasına sahip olması zorunludur. Ayrıca her pilot;

1. Meteorolojinin uçuşa uygun olup olmadığını kontrol eder.
2. YP' nin uçuş öncesi kontrollerini yapar.
3. Uçuşlarda seviyelerine uygun YP'ler kullanır.
4. Kalkışları hava şartları, rüzgar limitleri ve seviyelerini göz önünde bulundurarak planlar.
5. Emercensi çalışmalarında can yeleği bulundurur.

4.3 Motorlu Yelkenkanat Uçuşları

MYK pilotları, faaliyetlerini SHGM mevzuatları çerçevesinde yürütürler.

4.4 Motorlu Yamaçparaşüt Uçuşları

MYP pilotlarının MYP pilot sertifikasına sahip olması zorunludur. Ayrıca her pilot;

1. Meteorolojinin uçuşa uygun olup olmadığını kontrol eder.
1. MYP' nin uçuş öncesi kontrollerini yapar.
2. Kalkışlarını gerekli emniyet tedbirleri alınmış uygun alanlardan yapar.
3. Uçuşta motorsuz uçuş yapan pilotlara öncelik verir ve onları riske atacak hareketlerden kaçınır.
4. Plajdaki insanları rahatsız edici her türlü davranıştan uzak durur.
5. Gösteri uçuşlarında yer emniyet görevlisi bulundurmak ve gösteriye katılacak tüm pilotlar ile uçuş öncesi briefing yapmak zorunludur.
6. Gösteri uçuşlarında tüm pilotlar gösteri sırasında veya planlanan yere inilemediğinde doğacak ihtimal, sonuç ve tehlikeleri göze alarak hazırlık yapacaklardır. Organizatör veya halkı memnun etmek için hiçbir şekilde risklere girilmeyecektir.

4.5 Paraşüt Atlayışları

Paraşütle atlama yeterlilik belgesine sahip olan paraşütçüler atlayışlarını ancak; **Uçuş Kontrol Heyetini** bilgilendirmek, izin almak ve gerekli emniyet tedbirlerini almak/aldırmak koşuluyla TYP veya MYK' dan atlayış yapabilirler. Ayrıca paraşütçüler;

1. Meteorolojinin atlayışa uygun olup olmadığını kontrol eder.
2. Paraşütün ve yedek paraşütün atlayış öncesi kontrollerini yapar.
3. Atlayışlarını FAI standartları ve bu yönerge talimatlarına uygun olarak gerçekleştirir (alçak irtifada paraşüt açılmasına hiçbir şekilde izin verilmez).
4. Atlayışlarda diğer hava araçlarını devamlı olarak gözetir ve onları riske atacak hareketlerden kaçınır.

4.6 Festival/Yarışma Uçuşları

Festival ve/veya yarışma organizasyonlarında yapılacak uçuşlarda bu yönerge talimatları geçerli olup organizatör tarafından ayrıca aşağıda belirtilen tedbirler alınır;

1. Faaliyet planı, sorumluları ve uygulama esasları tüm pilotlara duyurulur.
2. Kalkış, uçuş ve iniş alanlarında gerekli emniyet tedbirleri alınır.
3. Her sabah uçuş öncesi pilot briefingi yapılır. Bu briefingde meteorolojik durum, yapılacak faaliyet ve uçuş emniyeti konularında bilgiler verilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

UÇUŞ VE YER EMNİYET KURALLARI

5.1 Genel Kurallar

1. Havacılık; disiplin, çalışkan ve aktif olma, dikkat, dinç ve sağlıklı bir vücut, psikolojik durum kontrolü, öğrenme ve kendini geliştirme isteği gibi özellikler gerektirir. Havacılıkta güvenliğin sağlanabilmesi için tüm uçucuların doğru bilgi edinerek devamlı öğrenme gayreti içinde bulunması, kişisel yeteneklerini, kendisinin ve hava aracının sınırlarını bilmesi, beklenen veya beklenmeyen durumlara karşı hazırlıklı olup ona göre davranması, risk faktörlerini doğru değerlendirmesi, seçeneklerini açık tutması, tetikte olup etrafında olup bitenin farkında olması gerekir.
2. Tüm uçuşlar SHGM tarafından belirlenen koordinatlar çerçevesinde yapılır.
3. Ticari TYP pilotları sadece sahip oldukları belgenin imtiyazları dahilinde uçuş yapabilirler ayrıca öğretmenlik yapamazlar.
4. Ticari TYP uçuşlarında “EK-1 Tandem Yamaçparaşütü Yolcu Uçuş Taahhütnamesi” formunu doldurmak zorunludur. Bu formun içeriği hakkında yolcunun bilgilendirilmesinden, doldurulmasından ve yolcuya imzalatılmasından bizzat acenteler ve pilotlar sorumludur.
5. Ticari TYP pilotlarının günde 5 uçuştan fazla uçuş yapması yasaktır.
6. **Kaza ve/veya olaylar; kaza/olaya karışan pilot ya da kaza/olayı gören, haberdar olan pilotlar tarafından en kısa sürede ilgili mercilere bildirilmelidir.**
7. Babadağ’ına çıkışlarda kullanılacak transfer araçları 4x4 gücünde kamyonet ya da minibüs tarzı araçlar olmalıdır. Kamyon ya da otobüslerle transfer yapılmasına müsaade edilmez.

5.2 Uçuş Emniyet Kuralları

1. Uçuş/atlayışlar görerek uçuş şartlarında (VFR) gün doğumu ile gün batımı arasında yapılır (son kalkış gün batımından 30 dakika önce olacaktır).
2. Gece uçuşu yapmak yasaktır.
3. Uçuş emniyetini riske sokacak ve görüş referansının bulunmadığı büyük bulut kümelerinde kalkış yapmak, uçuşta ise bulut içine girmek yasaktır.
4. Kalkıştan önce hava koşulları hakkında şüphe duyuluyorsa uçuş yapılmamalı, uçuşta ise en kısa zamanda sonlandırılmalıdır.
5. Uçuşlarda ağırlık limitlerine uygun yedek paraşüt bulundurmak zorunludur.
6. **Tüm pilotlar uçuş boyunca kask kullanmak zorundadır. TYP uçuşlarında yolcuya ayrıca güvenliği artırıcı uçuş kıyafeti (bot, eldiven, çenelikli kask - EN966 standardına uygun - “T” kilit sistemli harnes, dizlik, tulum, vs.) giydirilmelidir.**
7. TYP uçuşlarında taşıyıcı kolonların kuşam tertibatı ile birleştiği noktada çelik kilitler (karabina) kullanılmalıdır.
8. Ticari TYP uçuşlarında koltuk sigortası, ayrıca 3 üncü şahıslara karşı mali mesuliyet sigortası yaptırılmadan uçuş yapılamaz.
9. Uçuş/atlayışlarda her türlü tehlikeli hareketten kaçınılmalıdır.
10. Deneyimli pilot ve/veya öğretmen kontrolünde eğitim uçuşu yapan öğrenci pilot hiçbir zaman son kişi olarak tepede yalnız bırakılamaz.
11. Su üzerinde yapılacak emercensi uçuş eğitimlerinde tüm pilotlar can yeleği kullanmak zorundadır.

12. Psikolojik ve sağlık durumları uçuşa elverişli olmayan kişilerin uçuş yapması, uçuşa çıkarılması ve/veya zorlanması yasaktır.
13. Tüm pilot ve paraşütçüler, bireyi zorlayan ve performansını azaltan her türlü durumdan (alkol, düzensiz beslenme, ilaç, uyku düzensizliği, düşük fiziksel kondisyon vs.) kendisini korumak zorundadır.
14. Uçuşlar bu yönerge talimatlarına ve hava araçlarının uçuş el kitaplarında belirtilen limitleri dahilinde yapılır. Maksimum rüzgar limiti 30 km dir.
15. Hava araçlarının pilotları; imtiyazları dahilinde uçuş yapmak, uçuş esnasında hava trafik kurallarına uymak, diğer hava araçlarını gözetlemek, onlardan kaçınmak ve uçuş kabiliyeti yönünden kendinden daha az kabiliyetteki hava araçlarına geçiş önceliği tanımak zorundadır.
16. İnişler sırasında pilotlar birbirlerinin manevra alanına girmemeli ve alçak irtifada bulunan pilota öncelik vermelidir.
17. İnişler mutlaka rüzgara karşı ve emniyetli olmalıdır.
18. Amatör ve yabancı uyruklu pilotlar ancak Türkiye AIP' sinde ve bu yönetmelikte yayınlanmış bulunan sivil havacılıkla ilgili kuralları uygulamak şartıyla uçuş yapabilirler.

5.3 Yer Emniyet Kuralları

1. Uçuş öncesi hazırlıklar sırasıyla gözden geçirilmeli, her uçuş öncesi ve sonrasında uçuşla ilgili olarak planlama yapılmalıdır.
2. Ticari ve eğitim uçuşlarında telsizli yer emniyet görevlisi bulundurmak zorunludur.
3. Tüm uçuşlarda telsiz bulundurmak zorunludur.
4. Hava aracının uçuş öncesi ve sonrasında bakım ve kontrolleri yapılmalıdır.
5. Düzenli kontrol ve bakımları yapılmamış, yıpranmış hava araçları uçuşlarda kullanılmamalıdır.
6. Uçuş öncesinde keyif verici madde ve alkol kullanmak yasaktır.
7. TYP uçuşlarında TYP pilotu yolcusunu bizzat kendisi uçuşa hazırlamalı ve kontrol etmelidir.
8. TYP uçuşlarında birbirinden ayrı pilot ile yolcu kuşam tertibatı ve terazi kullanılmalıdır.
9. TYP kalkış-inişlerde yolcu hiçbir zaman riske atılmamalıdır.
10. Çevre güvenliği ve yer emniyeti sağlanmadan motorlu hava araçları çalıştırılmamalı, motor kontrolleri yapılmamalıdır.

ALTINCI BÖLÜM KAZA VE OLAYLAR

6.1 Genel

Kaza ve olay bildirme, ele alma ve rapor etmenin amacı en kısa zamanda ve en hızlı yolla zarar görme tehdidi altında olan hava veya yer olayına karışıp kazazede olan kişilere azami acil yardım ve tıbbi müdahale sağlamaktır. Benzer kazaların ve olayların tekrarını önlemektir.

6.2 Kaza ve Olayların Bildirilmesi

1. Yaralanma ve ölümlle sonuçlanan kazalarda süratle kaza yeri emniyete alınır, derhal **Uçuş Kontrol Heyetine** ve sorumlu kolluk kuvvetine haber verilir. Yetkili kuruluşlar geldikten sonra kaza yeri yetkililere teslim edilir.

2. Ticari tandem ve amatör pilotların sorumluluğu altında yapılan uçuş/atlayışlarda acil durum ve yaralanma ile sonuçlanan kaza ve rapor edilmesi gereken her türlü olay, “EK–2 Uçuş Kaza-Olay Raporu” formu doldurularak **Uçuş Kontrol Heyetine** teslim edilir. **Uçuş Kontrol Heyeti**, teknik değerlendirmelerini de içeren **raporun bir örneğini Fethiye Turizm Danışma Bürosu’na** iletir.
3. Yedek paraşüt açma olaylarında “EK–3: Yedek Paraşüt Açma Raporu” formu kullanılır. Yedek paraşüt açan pilot/paraşütçüler ve/veya sorumluları açma sebeplerini kendi kanaatlerine göre bu formda belirtirler ve bu rapor **Uçuş Kontrol Heyetine** teslim edilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

SERTİFİKALARIN VERİLMESİ VE KONTROLLERİ

7.1 Sertifika/Lisansların Verilmesi

THK tarafından yapılan kurslarda verilecek sertifika/lisansların verilme usulleri FAI kuralları ve ilgili branşların THK yönergelerinde açıklandığı şekilde uygulanır.

7.2 Sertifika/Lisansların Kontrolleri

1. Fethiye-Ölüdeniz’de faaliyet gösteren sertifika/lisans sahibi tüm pilotların gerekli sağlık şartlarına uygunluğunu gösteren geçerli bir sağlık raporuna ve ferdi kaza sigortasına sahip olmaları zorunludur.
2. Resmi yarışmalara katılım için FAI sporcu lisansı gereklidir. FAI sporcu lisansı THK tarafından verilir. FAI Sporcu Lisanslarının geçerlilik süresi bir yıldır.
3. Sertifika/lisans kontrolleri, **SPORTİF KURUL tarafından** uçuş ve yer emniyetinin sağlanması ve uçuşların bir plan dahilinde yürütülebilmesi amacıyla görevlendirilen **Uçuş Kontrol Heyeti** tarafından yapılır. Bu kontroller; haberli ve habersiz olabileceği gibi, faaliyetler sırasında da yapılabilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

YAPTIRIMLAR

8.1 Genel Esaslar

1. Bölgede daimi olarak faaliyet gösteren tüm şirket ve pilotlar, **Uçuş Kontrol Heyeti** tarafından her yıl sezon başında ve gerekli görülecek zamanlarda bölgede yapılacak olan genel seminere katılmak zorundadır. Bu seminere katılmayan şirket ve pilotların faaliyetlerine onay verilmeyecektir.
2. **Uçuş Kontrol Heyetinin** yapacağı kontrollerde, bu yönerge talimatlarına aykırı hareket eden şirket ve pilotların uçuşlarına izin verilmez ve bir kereye mahsus olmak üzere sözlü olarak uyarılır. Tekrarında ise söz konusu durum gereğinin yapılması için raporla **SPORTİF KURUL’ a** bildirilir.
3. Bu yönerge talimatlarına aykırı hareket eden, uçuş ve yer emniyeti konusunda gerekli önlem ve tedbirleri almayan şirket ve pilotlar meydana gelebilecek her türlü kazadan ve doğacak hukuki durumlardan birinci derecede sorumlu olup bu durumda, THK’nın ve **SPORTİF KURUL’ un** dolaylı veya direkt herhangi bir sorumluluğu olmayacaktır. Bu tür durumlara yol açan şirket ve pilotların faaliyetleri **SPORTİF KURUL’ ca** sürekli olarak durdurulabilir.
4. Tüm pilotların yapılan kontrollerde;

- a) Uçuş ve eğitimlerde disiplin dışı davranışlarda bulunması,
- b) Uçuş ve yer emniyet kurallarını ihlal etmesi,
- c) Uçuş teçhizat ve malzemelerinin kullanılmasında gerekli özeni göstermemesi,
- d) Uçuş teçhizat ve malzemelerini amaç dışı kullanması,
- e) Yapılan uyarılara dikkat ve özenin gösterilmemesi, vb. gibi durumların tespit edilmesi halinde **Uçuş Kontrol Heyeti** tarafından uyarılarak durumları kayıt altına alınacak ve ayrıca aşağıda sıralanan kural ihlallerine göre belirtilen yaptırımlar uygulanacaktır.

8.2 Alkollü Olarak Uçuşa Gelmek

Pilotlar alkollü olarak uçuş yapamaz. Pilotların yapılan kontrollerde 0,50 promilden fazla alkollü olduğu tespit edilirse;

1. İlk seferde 3 gün uçuştan men edilir.
2. 1 ay içinde ikinci kez tekrarlanması halinde 7 gün uçuştan men edilir.
3. 3 ay içinde üçüncü kez tekrarlanması halinde 1 ay süreyle uçuştan men edilir.
4. 3 ay içinde dördüncü kez tekrarlanması halinde pilot bir uçuş sezonu boyunca uçuştan men edilir.

8.3 Uyuşturucu Kullanarak Uçuşa Gelmek

Uyuşturucu kullandığı yönünde şikâyet ya da duyum alınan kişi hakkında güvenlik güçlerine yazılı olarak bilgi verilerek ilgili pilot hakkında resmi işlemler başlatılır. Pilotun uyuşturucu aldığı ilgili sağlık kuruluşu tarafından belgelenmesi halinde pilotun sertifika/lisans belgeleri iptal edilir ve bölgede uçuşuna izin verilmez.

8.4 Kalkış Alanlarında Kırmızı Bayrak Çekiliyken Uçuş Yapmak

Uçuş emniyeti yönünden uçuşların beklemeye alındığını/durdurulduğunu belirten kırmızı bayrağın çekili olduğu zamanlarda uçuş yapan pilot;

1. İlk seferde 1 gün uçuştan men edilir.
2. İkinci kez tekrarlanması halinde 3 gün uçuştan men edilir.
3. Üçüncü kez tekrarlanması halinde 5 gün uçuştan men edilir ve çalıştığı şirket yazılı olarak uyarılır.

8.5 Kasksız Uçuş Yapmak

Uçuş emniyetini riske sokacak şekilde kendisi ve/veya yolcusuna kask takmadan uçuş yapan/uçuştan çıkan pilot;

1. İlk seferde 1 gün süreyle uçuştan men edilir.
2. İkinci kez tekrarında 3 gün süreyle uçuştan men edilir.
3. Üçüncü kez tekrarlanması halinde 5 gün uçuştan men edilir ve çalıştığı şirket yazılı olarak uyarılır.

8.6 Görevli Personele Sözlü ve Fiziki Eylemlerde Bulunmak

Pilotun, görevlilere hakaret etmesi veya fiziki bir eylemde bulunması halinde pilot;

1. Hakaret durumunda 3 gün süreyle uçuştan men edilir.
2. Fiziki bir eylem durumunda (darp, yaralamaya teşebbüs vb.) bir ay süreyle uçuştan men edilir.
3. Bu durumlardan birinin ikinci kez tekrarlanması halinde bir uçuş sezonu boyunca uçuştan men edilir.

8.7 Sertifikasız Uçuşlar

Pilot yeterliliğini gösteren sertifika/lisansa sahip olmayan (amatör veya ticari) hiçbir pilot Babadağ'dan uçuş yapamaz/yolcu uçuramaz. Belgesiz uçuşa teşebbüs eden/uçan pilot hakkında yazılı emir veya yönergelere itaatsizlikten hakkında yasal işlem başlatılması için ilgili mercilere verilmek üzere rapor tutulur. Gerektiğinde bu kişilerin uçuş malzemesine geçici olarak el konulur.

8.8 Sigortasız Uçuş Yapmak

Sigortasız uçuş yapmaya/yolcu uçurmaya teşebbüs eden/uçan pilotun uçuş malzemesine geçici olarak el konulur ve eksikler giderilinceye kadar uçuşuna müsaade edilmez.

8.9 Yolcuyu Zor Durumda Bırakmak

Uçuş sırasında yolcuyu riske atan, yolcunun isteği dışında yapılan hareketler sonucunda yolcuyu olumsuz yönde etkileyen pilot;

1. İlk seferde 1 gün uçuştan men edilir ve çalıştığı şirket yazılı olarak uyarılır.
2. Aynı durumun ikinci kez tekrarlanması halinde 3 gün süreyle uçuştan men edilir ve pilot ile şirket hakkında SPORTİF KURUL' a yazılı olarak rapor verilir.
3. Pilotun yolcusuna fiziki bir eylemde bulunması (yaralamaya teşebbüs, darp vb.) halinde pilot 15 gün süreyle uçuştan men edilir.
4. Pilotun yolcusuna ahlak kurallarına aykırı davranışta bulunması, fiziki ve/veya sözlü tacizde bulunması ve bunun ispatlanması halinde pilot 1 ay süreyle uçuştan men edilir.

8.10 Yolcu Uçuş Güvenliğini İhlal Etmek

1. Şirketler ve pilotlar uçuracakları her yolcunun güvenliğinden sorumludur.
2. Bunu ihlal eden ve kurallara uymayan şirketler önce sözlü, tekrarında ise yazılı olarak uyarılır. Uyarıları dikkate almayan ve yolcu uçuş güvenliğini ihlal etmeye devam eden pilot ve şirketin uçuş faaliyetleri bir uçuş sezonu boyunca durdurulur.

8.11 Uçuşa Elverişliliği Onaylanmamış Malzeme İle Uçuş Yapmak

Uçuşa elverişliliği onaylanmamış malzemelerle uçuş yapan pilot 5 gün süreyle uçuştan men edilir.

8.12 Günlük Uçuş Limitini Aşmak

Günlük 5 uçuş limitini aşan pilot; çalıştığı şirket yazılı olarak uyarılır

1. İlk seferinde 3 gün süreyle uçuştan men edilir.
2. 15 günlük süre içinde aynı durumun ikinci kez tekrarlanması halinde 7 gün uçuştan men edilir ve çalıştığı şirket yazılı olarak uyarılır.

8.13 Uçuş Saatleri Dışında Uçuş Yapmak

1. Belirlenen çıkış saatlerine aykırı hareket eden pilot ilk seferde uyarılır ve çalıştığı şirket bilgilendirilir.
2. Aynı durumun ikinci kez tekrarlanması halinde pilot 2 gün uçuştan men edilir ve şirketi yazılı olarak uyarılır.
3. Yazılı uyarıları dikkate almayan pilotun bu eylemini üçüncü kez tekrar etmesi halinde SPORTİF KURUL' a rapor edilir ve SPORTİF KURUL' un kararına kadar pilotun uçuşu durdurulur.

DOKUZUNCU BÖLÜM

UÇUŞ MALZEMELERİNİN BAKIM VE DEPOLANMASI

9.1 Genel Kurallar

1. Tüm uçucuların kendilerini güvende hissetmelerinin en iyi yollarından biri de uçuş teçhizat ve malzemenin iyi durumda olmasıdır. Sürekli bakım, düzgün ve temiz depolama, uçuş öncesi teçhizat ve malzemenin kontrolü, havada/yerde meydana gelebilecek birçok problemten uçucuları koruyacaktır.

2. Tüm uçucular, uçuş teçhizat ve malzemelerinin bakım ve depolanmasında ilgili hava aracının el kitaplarında belirtilen talimatlar doğrultusunda hareket etmek zorundadır. Ayrıca aşağıda belirtilen hususlara dikkat edilmelidir.

9.2 Bakım Şartları

1. Hava aracının kullanımı için gerekli olan çeklist ve kısıtlamalar her hava aracının üretici firması tarafından yayınlanan kullanım kılavuzları ve/veya uçuş/bakım el kitaplarında bulunmaktadır. Hava aracının bakımı bu kullanım kılavuzları ve/veya uçuş/bakım el kitaplarına göre uygulanır.
2. Hava aracının herhangi bir yerinde kullanımdan kaynaklı yıpranmanın sonucu olarak veya kaza sonucu bir hasar meydana gelmişse bunun zamanında belirlenmesi ve ihmal edilmeden yetkili kişilerce onarılması gerekir.
3. Her uçuştan sonra hava aracının durumu hava aracı sicil kayıt defterine işlenmelidir.
4. Eski veya fazla kullanımdan dolayı yıpranmış hava araçları sık sık kontrol edilmeli ve teste tabi tutularak uçuşa elverişli olup olmadığından emin olunmalıdır.

9.3 Depolama Şartları

1. Şirket ve/veya pilotlar uçuş teçhizat ve malzemelerini emniyetli ve kapalı bir alanda ve uygun koşullarda depolamak zorundadır.
2. Bu alan uçuş teçhizat ve malzemelerine zarar verecek böcek, haşere ve kemirgen hayvan barındırmamalıdır.
3. Uçuş teçhizat ve malzemelerinin bulunduğu alanda kimyasal ve yanıcı madde bulunmamalıdır.
4. Depo şartlarında ısı 18-22 derece, nem % 40-60 arasında olmalıdır.
5. Uçuş teçhizat ve malzemeleri direkt olarak güneş ışığına maruz bırakılmamalıdır.
6. Uçuş teçhizat ve malzemeleri üst üste 2 adetten fazla konulmamalıdır.
7. Uçuş teçhizat ve malzemelerinin zeminle direkt temas etmemesi için gerekli tedbir alınmalıdır.

ONUNCU BÖLÜM KAYIT VE RAPORLAR

10.1 Pilot Kayıtları

1. Her pilotun **SPORTİF KURUL'** ca onaylanmış bir uçuş kayıt defteri bulunmalıdır.
2. Yapılan tüm uçuşlar eksiksiz günü gününe pilot uçuş kayıt defterine işlenmeli ve imzalanmalıdır.

10.2 Yamaçparaşüt Sicil Kayıtları

1. Ticari TYP'lerin onaylı bir sicil kayıt defteri bulunmalıdır.
2. Yapılan tüm uçuşlar (varsa emercensi durumların şekli ve sonucu dahil) günü gününe sicil kayıt defterine işlenmeli ve imzalanmalıdır.

10.3 Raporlar

1. Tüm kaza ve/veya olaylar "EK-2: Uçuş Kaza/Olay Raporu" formuna uygun olarak kaza/olaya karışan ve/veya sorumlularca doldurularak kayıt altına alınır. Bu raporun bir

nüshası şirket ve/veya pilotta, bir nüshası **Uçuş Kontrol Heyetinde ve SPORTİF KURUL'** da bulunur.

2. Yedek paraşüt açma olaylarında "EK-3: Yedek Paraşüt Açma Raporu" formu kullanılır. Yedek paraşüt açan pilot/paraşütçüler ve/veya sorumluları açma sebeplerini bu formda belirtirler ve bu raporun bir nüshası kendilerinde, **bir nüshası Uçuş Kontrol Heyetinde ve SPORTİF KURUL'** da bulunur.

10.4 Aylık Faaliyet Raporu

Uçuş Kontrol Heyeti Başkanı tarafından her ayın sonunda düzenlenir ve varsa tutulan raporların bir nüshası da eklenerek THK'ya gönderilir.

10.5 Yıllık Faaliyet Raporu

1. Bölgede yapılan TYP uçuşlarının kayıt altına alınması ve gerekli yıllık istatistiki bilgilerin çıkarılması amacıyla her şirket ve/veya pilot yıllık uçuş durumlarını "EK-4: Yıllık Faaliyet Raporu" formunu doldurarak **Uçuş Kontrol Heyetine** teslim edecektir.
2. Bu raporun bir nüshası **Uçuş Kontrol Heyetinde**, bir nüshası **SPORTİF KURUL'** da bulunur. Bir nüshası da **Uçuş Kontrol Heyet Başkanı** tarafından yıllık faaliyet sonuç raporuyla birlikte THK'ya gönderilir.

ONBİRİNCİ BÖLÜM

EKLER

- EK-1 : TYP Yolcu Uçuş Taahhütnamesi
EK-2 : Uçuş Kaza/Olay Raporu
EK-3 : Yedek Paraşüt Açma Raporu
EK-4 : Aylık Faaliyet Raporu
EK-5 : Yıllık Faaliyet Raporu

UÇUŞ KAZA/OLAY RAPORU
(FLIGHT ACCIDENT /INCIDENT REPORT FORM)

KAZA YAPAN PİLOT /PARAŞÜTÇÜ ADI SOYADI (varsa yolcuda belirtilecek) <i>Name, Surname of the pilot/parachutist who has an accident (also passenger if there is)</i>	
KAZA/OLAYIN TARİH VE SAATİ <i>Date and time of the accident/incident</i>	
KAZA/OLAYIN YERİ <i>Location of the accident/incident</i>	
UÇUŞ/ATLAYIŞ TİPİ <i>Type of the flight/jump</i>	
UÇUŞ/ATLAYIŞ YAPILAN TEPE/YER <i>The hill/place of the jump/flight</i>	
HAVA ARACININ TİPİ VE MODELİ <i>Type and model of the aircraft</i>	
HAVA ARACININ SAHİBİ <i>Owner of the aircraft</i>	
METEOROLOJİK DURUM <i>Meteorological situation</i>	
KAZA/OLAYIN ÖZETİ <i>Summary of the accident/incident</i>	
KAZA/OLAY SONUCU <i>Results of the accident/incident</i>	
HAVA ARACININ HASAR DURUMU <i>Damage situation of the aircraft</i>	
KAZA/OLAYA SEBEP OLAN MUHTEMEL DURUMLAR <i>Potential accident/incident causing situation</i>	
ÖNLEM VE ÖNERİLER <i>Precautions and proposals</i>	
YAPILAN İŞLEM <i>The process</i>	
UÇUŞ/ATLAYIŞ YAPAN PİLOT/PARAŞÜTÇÜ: <i>Name, Surname of the flyer/jumper pilot</i> VARSA SORUMLUSU : <i>Responsible If</i> UÇUŞ KONTROL HEYETİ BAŞKANI : Head of the flight control commission	

TANDEM YAMAÇPARAŞÜTÜ YOLCU UÇUŞ TAAHHÜTNAMESİ

..... /..... / 200

Ben yamaçparaşütü ile tandem uçuşu yapmak için gerekli eğitimi pilotumdan gördüm. Bu konuda tüm bilgilere sahibim. Kendi isteğimle uçuşa hazırım. Ben uçuş esnasında meydana gelebilecek herhangi bir kazada Türk Hava Kurumu (THK)'dan/Uçuş Kontrol Heyeti/Yamaçparaşüt ve Babadağ İşletmesini yürüten şirketten/pilotumdan ve diğer şahıslardan hiçbir hak talep etmeyeceğimi taahhüt ederim.

TANDEM PARAGLIDING PASSENGER FLIGHT COMMITMENT

...../...../200

I have trained by my pilot to fly with tandem paraglider. I have informed everything about this subject. I am ready to fly with my own desire. If there is any accident in this flight, I commitment that I will not want any justice from Turkish Aeronautical Association (TAA)/Flight Control Commision/Corporation which operate and carry out Babadag and Paraglider, my pilot and the other persons.

YOLCUNUN (OF PASSENGER) :

Adı ve Soyadı :

(Name – Surname) :

Doğum Tarihi-Yeri :

(Birth Date- Place) :

Baba Adı :

(Father's Name) :

Uçuş Yeri :

(Flight Place) :

Yolcu Ağırlığı :

(Weight of Passenger) :

Adres :

(Address) :

Yolcu Adı Soyadı – İmza
(Passenger Name Surname - Signature)

Pilot Adı Soyadı - İmza
(Pilot Name Surname - Signature)

YEDEK PARAŞÜT AÇMA RAPORU
(*Reserve parachute opening form*)

YER VE TARİH :
(*Date and time*)
PİLOT/PARAŞÜTÇÜ :
(*Pilot/Parachutist*)
ADI SOYADI VE İMZASI :
(*Name, Surname and Signature*)
SEVİYESİ/BELGE NO :
(*Level/certificate number*)
UÇUŞ /ATLAYIŞ ADEDİ :
(*Number of the flight/jump*)
PARAŞÜT TİPİ VE NO'SU :
(*Type and number of the parachute*)
YEDEK PARAŞÜT TİPİ VE NO'SU :
(*Type and number of the reserve parachute*)
UÇUŞ/ATLAYIŞYAPILAN BÖLGE :
(*Region of the flight/jump*)
YEDEK PARAŞÜT AÇIŞ YÜKSEKLİĞİ :
(*Reserve parachute opening height*)
MEYDANA GELEN ARIZANIN :
ŞEKLİ VE SEBEBİ :
(*Type and reason of the failure occurred*)

UÇUŞ KONTROL HEYETİNİN DEĞERLENDİRMESİ

(*Recommendation of the flight control commission*)

ADI SOYADI-İMZA
(*Name, Surname, Signature*)

AYLIK FAALİYET RAPORU

GÖREV EMİR NO	
TARİH	
İL/İLÇE/BELDE	
KONUSU	
GÖREVLİ PERSONEL	
YAPILAN FAALİYETİN ÖZETİ	
YAŞANILAN AKSAKLIKLAR	
SONUÇ VE ÖNERİLER	

Rapor Eden
Adı Soyadı ve İmzası

YILLIK FAALİYET RAPORU

ŞİRKET ADI/ PİLOT KOOP			TARİH	
Pilot Adı Soyadı	Sezonluk Toplam Uçuş Sayısı	Kaza/Olay Sayısı	Yedek Açma Sayısı	Uyarı - İhtar Sayısı
GENEL TOPLAM				

Pilot Koop/Şirket Yetkilisi
Adı Soyadı - İmza

Uçuş Kontrol Heyeti- Üye
Adı Soyadı - İmza

Uçuş Kontrol Heyeti -Başkan
Adı Soyadı-İmza